

Poznań, 30 maja 2023 r.

Program dofinansowania płatników składek w ramach prewencji wypadkowej

*Dobrochna Bubnowska,
Dyrektor I Oddział ZUS w Poznaniu*

Działania ZUS w ramach prewencji wypadkowej

Zakład Ubezpieczeń Społecznych prowadzi m.in. działalność mającą na celu zapobieganie wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym, a tym samym ograniczenie wydatków ponoszonych na świadczenia wypłacane z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z tego tytułu. Działalność tę wspierają mechanizmy uregulowane na poziomie ustawowym. Zadania z zakresu prewencji wypadkowej oraz sposób jej finansowania określa art. 37 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (tj. Dz.U. 2022, poz. 2189). Środki finansowe przeznaczone na prewencję wypadkową kierowane są w szczególności na:

- 1) dofinansowanie działań skierowanych na utrzymanie zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej;
- 2) analizy przyczyn i skutków wypadków przy pracy;
- 3) prowadzenie prac naukowo – badawczych mających na celu eliminację lub ograniczenie przyczyn, powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe;
- 4) upowszechnianie wiedzy o zagrożeniach powodujących wypadki przy pracy i choroby zawodowe oraz sposobach przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych dofinansowuje

- **Projekty inwestycyjne**, które odnoszą się przede wszystkim do aspektu bezpieczeństwa technicznego (rozwoju, modyfikacji i usprawnienia stanu technicznego maszyn, urządzeń oraz systemów i środków ochronnych),
- **Projekty inwestycyjno – doradcze** – łączące zakres projektu inwestycyjnego oraz działania realizowane po wykonanej inwestycji, w tym na przygotowanie ryzyka zawodowego, wprowadzenie procedur bezpiecznej pracy oraz planowanie i monitorowanie działań prewencyjnych w zakresie BHP.

Program został uruchomiony w 2013 r., a od 2018 r. jest realizowany w formie konkursu, który corocznie ogłasza Prezes ZUS.

Adresowany jest do wszystkich płatników składek, którzy odprowadzają składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Konkurs na projekty dotyczące utrzymania zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej

Szczegółowe warunki uczestnictwa w konkursie oraz zasady i tryb jego przeprowadzenia zawiera Regulamin konkursu.

Cel Konkursu

```
graph TD; A[Cel Konkursu] --> B[Wybór projektów, które przyczynią się do:]; B --> C[poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy]; B --> D[zmniejszenia zagrożenia wypadkami przy pracy lub chorobami zawodowymi]; B --> E[zredukowania niekorzystnego oddziaływania czynników ryzyka na stanowiskach pracy];
```

Wybór projektów, które przyczynią się do:

poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy

zmniejszenia zagrożenia wypadkami przy pracy lub chorobami zawodowymi

zredukowania niekorzystnego oddziaływania czynników ryzyka na stanowiskach pracy

Wybór projektów, które mogą być objęte dofinansowaniem, następuje **do 31 grudnia roku** poprzedzającego rok budżetowy, w którym ma zostać udzielone dofinansowanie.

Jakie działania podlegają dofinansowaniu?

Dofinansowaniu podlegają działania, które mieszczą się w **obszarach technicznych**:

- 1) bezpieczeństwo instalacji technicznych, maszyn, urządzeń i miejsc pracy;
- 2) urządzenia chroniące przed hałasem i drganiami mechanicznymi oraz promieniowaniem elektromagnetycznym;
- 3) oświetlenie miejsc i stanowisk pracy oraz ochrona przed promieniowaniem optycznym;
- 4) ochrona przed energią elektryczną i elektrycznością statyczną;
- 5) urządzenia oczyszczające i uzdatniające powietrze, urządzenia mechanicznej wentylacji powietrza;
- 6) sprzęt i urządzenia służące poprawie bezpieczeństwa pracy na wysokości, w zagłębieniach i innych strefach pracy;
- 7) sprzęt i urządzenia służące ograniczeniu obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego;
- 8) sprzęt i urządzenia służące poprawie bezpieczeństwa pracy w przypadku narażenia na czynniki chemiczne i szkodliwe czynniki biologiczne;
- 9) środki ochrony indywidualnej.

Wysokość dofinansowania

Procent dofinansowania	Maksymalna kwota dofinansowania dla działań (w PLN):		
	doradczych	inwestycyjnych	inwestycyjno-doradczych
80%	1 000	299 000	300 000

- **minimalna** kwota dofinansowania, o którą może ubiegać się wnioskodawca wynosi **10 000 PLN**
- **maksymalna** wysokość dofinansowania projektu wynosi **80%** szacowanej wartości projektu, nie więcej jednak niż:
 - **299 000 PLN** – dla działań inwestycyjnych
 - **300 000 PLN** – dla działań inwestycyjno-doradczych
- maksymalna kwota dofinansowania na **działania doradcze** po inwestycji wynosi **1 000 PLN**
- kwoty dofinansowania są kwotami brutto w PLN

Program dofinansowania w liczbach

Od uruchomienia programu w 2013 r. do 2022 r.:

- ZUS dofinansował **ponad 8,5 tys. projektów**,
- dofinansowane projekty poprawiły bezpieczeństwo i warunki pracy prawie **87 tys. pracowników**,
- budżet przeznaczony na realizację tego zadania **przekroczył 630 mln zł**

Umowy o dofinansowanie zawarte w latach 2019-2022:

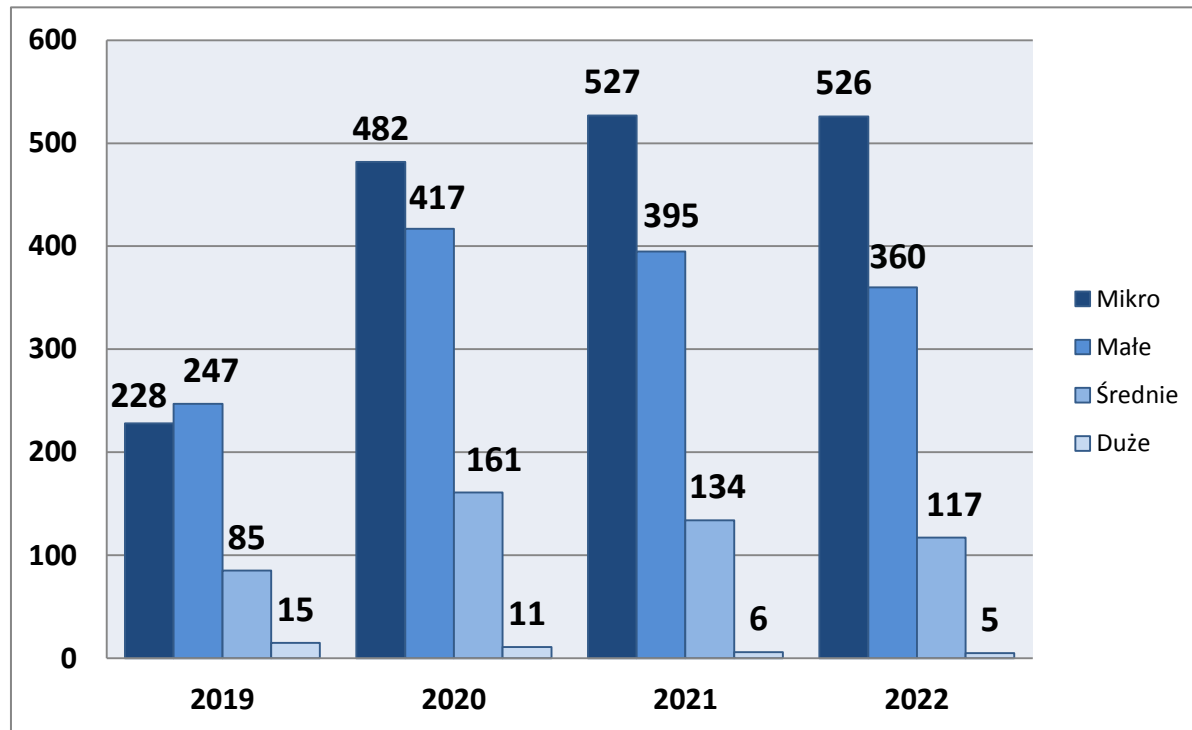
- w 2019 r. ZUS zawarł **575** umów na łączną kwotę ponad 51 mln zł;
- w 2020 r. ZUS zawarł **1071** umowy na łączną kwotę prawie 80 mln zł;
- w 2021 r. ZUS zawarł **1062** umowy na łączną kwotę prawie 79 mln zł;
- w 2022 r. ZUS zawarł **1008** umów na łączną kwotę prawie 79 mln zł.

Dofinansowanie wg rodzaju przedsiębiorstwa

Największą grupę przedsiębiorstw, które skorzystały z dofinansowania w latach 2019-2022, stanowią **mikro- i małe przedsiębiorstwa**.

Na **3716** zawartych umów ponad **47%** dotyczyło mikro przedsiębiorstw, a ponad **38%** małych przedsiębiorstw.

Najmniej umów o dofinansowanie – tylko **1%** – ZUS zawarł z **dużymi przedsiębiorstwami**.

Dofinansowanie wg działów gospodarki

W latach 2019-2022 **najwięcej** umów o dofinansowanie ZUS zawarł z płatnikami prowadzącymi działalność w ramach sekcji **C – Przetwórstwo przemysłowe**. Dotyczy to **1462 umów**, co stanowi ponad **39%** wszystkich zawartych umów.

Stosunkowo dużo projektów zostało dofinansowanych również dla sekcji:

- **F Budownictwo** – 752 zawarte umowy (**20%**),
- **G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** – 568 umów (**15%**),
- **Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna** – 482 umowy (prawie **13%**).

Dla pozostałych sekcji PKD liczba zawartych umów stanowiła **mniej niż 3%** wszystkich umów dla każdej z sekcji. Najmniej w ramach sekcji **K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa** – 2 zawarte umowy, czyli mniej niż 0,5%.

Dofinansowanie wg obszarów technicznych

Umowy o dofinansowanie zawarte w latach 2019-2022 najczęściej obejmowały działania mieszczące się w następujących obszarach technicznych:

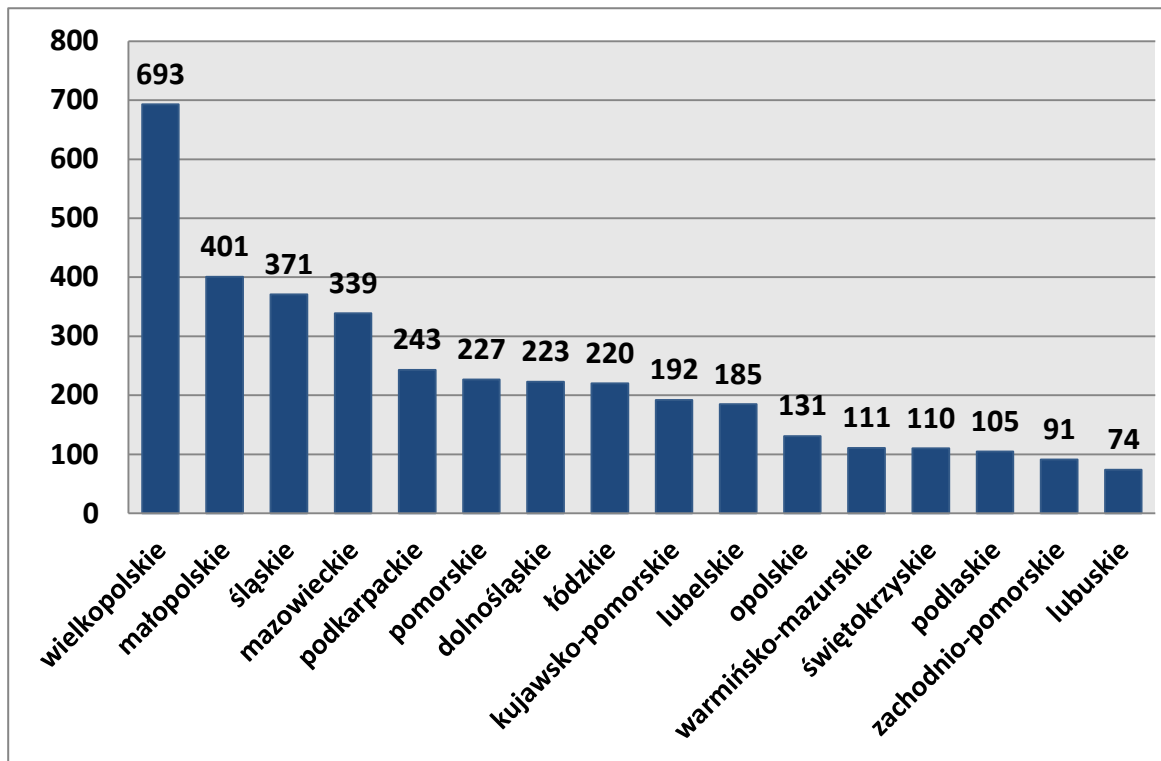
- **sprzęt i urządzenia służące ograniczeniu obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego** – łącznie **1 453** umowy (tj. prawie **40%** wszystkich zawartych w tym okresie umów);
- **urządzenia oczyszczające i uzdatniające powietrze, urządzenia mechanicznej wentylacji powietrza** – **722** umowy (prawie **20%**);
- **sprzęt i urządzenia służące poprawie bezpieczeństwa pracy na wysokości, w zagłębieniach i innych strefach pracy** – **526** umów (ponad **14%**);
- **sprzęt i urządzenia służące poprawie bezpieczeństwa pracy w przypadku narażenia na czynniki chemiczne i szkodliwe czynniki biologiczne** – **469** umów (ponad **12%**);
- **oświetlenie miejsc i stanowisk pracy oraz ochrona przed promieniowaniem optycznym** – **257** umów (prawie **7%**);
- **środki ochrony indywidualnej** – **120** umów (ponad **3%**).

W każdym z pozostałych obszarów zawarto mniej niż 100 umów, czyli mniej niż 2% wszystkich umów.

Dofinansowanie wg województw

Najczęściej z dofinansowania korzystali wnioskodawcy z województwa **wielkopolskiego**. W latach 2019-2022 ZUS zawarł umowę z **693** płatnikami, którzy prowadzą działalność na terenie tego województwa.

Najmniej projektów było dofinansowanych w województwach **lubuskim** i **zachodnio-pomorskim**, w których ZUS zawarł umowy z mniej niż **100** wnioskodawcami.

Działalność wnioskodawcy – dom pomocy społecznej

(wg PKD: Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna)

DANE PROJEKTU

- ✓ Obszar techniczny: **sprzęt i urządzenia służące ograniczeniu obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego**
- ✓ Cel projektu: **poprawa warunków BHP oraz ochrona zdrowia pracowników poprzez ograniczenie obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego**
- ✓ Inwestycja:
 - **Zakup i montaż podsufitowych systemów do transportu osoby niepełnosprawnej**
 - **Zakup wanny uchylniej**
- ✓ Liczba pracowników objętych projektem: **41**

PRZED

PO

Działalność wnioskodawcy – serwis skutniczy, naprawa i konserwacja statków i łodzi (wg PKD: C-33 Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń)

DANE PROJEKTU

- ✓ Obszar techniczny: **urządzenia oczyszczające i uzdatniające powietrze, urządzenia mechanicznej wentylacji powietrza**
- ✓ Cel projektu: **Ochrona górnych dróg oddechowych i poprawa bezpieczeństwa świadczenia pracy na stanowisku skutnik**
- ✓ Inwestycja: **Zakup zestawów ochrony dróg oddechowych z wymuszonym przepływem powietrza**
- ✓ Liczba pracowników objętych projektem: **7**

PRZED

PO

Działalność wnioskodawcy – roboty kolejowe, w tym torowe na stacjach, szlakach i bocznicach, w zakresie sieci trakcyjnej

(wg PKD: F-42 Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej)

DANE PROJEKTU

- ✓ Obszar techniczny: **bezpieczeństwo instalacji technicznych, maszyn, urządzeń i miejsc pracy**
- ✓ Cel projektu: **ograniczenie ryzyka związanego z pracą na terenach kolejowych**
- ✓ Inwestycja: **Zakup automatycznego systemu ostrzegania**
- ✓ Liczba pracowników objętych projektem: **35**

PRZED

PO

Działalność wnioskodawcy – przetwórstwo mięsa, produkcja komponentów karmy dla zwierząt domowych (wg PKD: C-10 Produkcja artykułów spożywczych)

DANE PROJEKTU

- ✓ Obszar techniczny: **sprzęt i urządzenia służące poprawie bezpieczeństwa pracy w przypadku narażenia na czynniki chemiczne i szkodliwe czynniki biologiczne**
- ✓ Cel projektu: **ograniczenie wpływu czynników biologicznych i chemicznych przy pracach produkcyjnych w trakcie obróbki mięsa**
- ✓ Inwestycja:
 - **Zakup myjki tunelowej do pojemników i europalet**
 - **Zakup myjki komorowej do pojemników BIG-BOX**
- ✓ Liczba pracowników objętych projektem: **24**

PRZED

PO

Więcej informacji znajdziecie Państwo na stronie:

<https://www.zus.pl/swiadczenia/prewencja>

Dziękuję za uwagę